

VENTSPILS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS DOME

Jūras iela 36, Ventspils, LV3601, Latvija, tālr.: 63601100, e-pasts: dome@ventspils.lv

LĒMUMS Ventspilī

2024.gada 22.augustā

Nr.140
(protokols Nr.15; 15.§)

Iebildumi Viedās administrācijas
un reģionālās attīstības ministrijas atzinumam par
Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes
2024.gada 20.jūnija saistošajiem noteikumiem Nr.12
“Par teritoriju un būvju uzturēšanu Ventspils valstspilsētas pašvaldībā”

Ventspils valstspilsētas pašvaldības dome 2024.gada 20.jūnijā pieņēma saistošos noteikumus Nr.12 “Par teritoriju un būvju uzturēšanu Ventspils valstspilsētas pašvaldībā” (turpmāk – Saistošie noteikumi), par kuriem 2024.gada 16.jūlijā saskaņā ar Pašvaldību likuma 47.pantu saņemts Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) atzinums Nr.1-18/4517 “Par saistošajiem noteikumiem Nr.12” (turpmāk – VARAM atzinums), kurā izteikti atsevišķi iebildumi par Saistošo noteikumu Nr.12 saturu. Izvērtējot VARAM atzinumā paustos iebildumus, secināms, ka daļa no tiem nav pamatoti un tādējādi nav ņemami vērā turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[1.] VARAM atzinuma 2.punktā izteikts VARAM secinājums, ka *vienādu prasību noteikšana attiecībā uz daudzdzīvokļu mājām un viendzīvokļa mājām nav uzskatāma par samērīgu*. Saistībā ar šo viedokli norādāms, ka vienādas prasības īpašumu kopšanai Saistošajos noteikumos ir noteiktas tāpēc, ka pretējā gadījumā pašvaldībā veidotos atšķirīgi koptas īpašumu teritorijas, kas neveicinātu vienotu pilsētvides ainavu. Vienlaikus ar šo skaidrojumu ir papildināts arī Saistošo noteikumu paskaidrojuma raksts.

[2.] VARAM atzinuma 4.punktā izteikts lūgums pārskatīt Saistošo noteikumu 4.1.5.apakšpunktu, *jo Ministru kabineta 2021. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 26 “Noteikumi par valsts un pašvaldību autoceļu ikdienas uzturēšanas prasībām un to izpildes kontroli” (turpmāk – MK noteikumu Nr. 26) 55. un 63. punkts jau paredz autoceļu pārvaldītājam attīrīt no sniega autoceļa kompleksā ietilpstošos gājēju ceļus (ietves), velosipēdu ceļus, pieturvietas, tuneļus, atpūtas vietas. Papildus informējam, ka citu pašvaldību administratīvajās teritorijās, realizējot labu praksi, pašvaldības nodrošina savāktā sniega izvešanu, nosakot nekustamā īpašuma īpašniekiem prasību savāktā sniega vaļņus veidot tādās vietās, kur tas netraucē un neapdraud gājējus un transportlīdzekļus. Tāpat arī par ceļu vai kompleksā ietilpstošo būvju piegružošanu vai aizsprostošanu arī ir noteikta administratīvā atbildība Ceļu satiksmes likuma 82. panta otrajā daļā.*

Iepazīstoties ar VARAM iebildumā sniegto pamatojumu - Ministru kabineta 2021. gada 7. janvāra noteikumiem Nr. 26 “Noteikumi par valsts un pašvaldību autoceļu ikdienas uzturēšanas prasībām un to izpildes kontroli” - secināms, ka šis normatīvais akts regulē valsts un pašvaldības autoceļu uzturēšanu, savukārt Saistošo noteikumu 4.1.5.apakšpunkta objekts ir tādas publiski pieejamās teritorijas, kas neietilpst minēto Ministru kabineta noteikumu tvērumā, piemēram, privātās teritorijas - lielveikalu stāvlaukumi, ietves, brauktuves u.tml., kuru īpašniekiem vai valdītājiem tiek noteikts pienākums ziemā nodrošināt attīrīšanu no sniega un kaisīšanu ar pretslīdes materiāliem. Minētais pienākums, ņemot vērā praksē konstatēto problemātiku, ir noteikts atbilstoši Pašvaldību likuma 45. panta pirmās daļas 3. punkta deleģējumam, lai nodrošinātu sabiedrības tiesības uz drošu un sakoptu pilsētvidi un šo jautājumu neaptver arī Ceļu satiksmes likuma 6.pantā noteiktie ceļu pārvaldītāja pienākumi, kā arī minētā likuma 82.panta otrajā daļā noteiktā administratīvā atbildība.

[3.] VARAM atzinuma 5.punktā lūgts pārskatīt saistošo noteikumu 4.2.1. apakšpunktu, pamatojot saistošo noteikumu paskaidrojuma rakstā piegulošās teritorijas lieluma "6 m platā joslā" nepieciešamību un samērīgumu ar uzlikto pienākumu kopt publiskā lietošanā nodotu pašvaldības teritoriju. Īpašnieka pienākumu kopt un tīrīt viņa īpašumam piegulošo teritoriju pašvaldība var noteikt tikai ar tādu regulējumu, kas nodrošina samērīgumu starp personai uzlikto pienākumu un sabiedrības interesēs sasniedzamo mērķi – nodrošināt sakoptu pilsētvidi. Ministrijas ieskatā, lai nodrošinātu samērīgumu starp personai uzlikto pienākumu un sakoptu vidi, ir nepieciešams noteikt platību, uz kādu attiecas pienākums kopt piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijas, tādā apmērā, lai nerastos situācijas, ka personām ir jākopj nesamērīgi lielas teritorijas. Par labu praksi ir atzīstams, ka piegulošās teritorijas platība, kas nekustamā īpašuma īpašniekam ir jākopj, nepārsniedz pusi no nekustamā īpašuma platības.

Attiecībā uz šo iebildumu norādāms, ka Saistošo noteikumu 4.2.1.apakšpunktā noteiktais kopjamās piegulošās teritorijas lielums - 6 metri ir noteikts samērīgi, lai iedzīvotājiem nebūtu jāpļauj nesamērīgi liela zāles platība piegulošajā teritorijā, attiecīgi ar šādu skaidrojumu ir papildināts Saistošo noteikumu paskaidrojuma raksts. Turklāt situācijās, kad kopjamās īpašumam piegulošās teritorijas platība nav samērīga ar īpašuma platību, saistošo noteikumu IV.nodaļā jau ir noteikts pašvaldības līdzdalības mehānisms gadījumiem, kad piegulošās teritorijas platība ir lielāka par pusi no nekustamā īpašuma platības, līdz ar to VARAM norādījums par citu pašvaldību labo praksi nav pamatots.

[4.] VARAM atzinuma 6.punktā tiek lūgts svītrot Saistošo noteikumu 5.3.apakšpunktu, jo tas atbilst Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1. panta pirmās daļas 1., 3. un 4¹. punktā ietvertajiem terminiem "atkritumi", "sadzīves atkritumi" un "bioloģiskie atkritumi" skaidrojumiem. Administratīvie pārkāpumi atkritumu apsaimniekošanas jomā ir ietverti Atkritumu apsaimniekošanas likuma 43. pantā. Tostarp Atkritumu apsaimniekošanas likuma 43. panta otrā daļa noteic administratīvo atbildību par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšanu.

Saistībā ar iebildumu par 5.3.apakšpunktu, secināms, ka tas daļēji nav pamatots. Saistošo noteikumu 5.3.apakšpunktā minētais pienākums kopsakarā ar Saistošo noteikumu 4.1.2. un 4.2.2.apakšpunktu ir noteikts, lai nodrošinātu sabiedrības tiesības uz sakoptu pilsētvidi, saskaņā ar Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 2.punktā noteikto pašvaldības autonomo kompetenci un atbilstoši Pašvaldību likuma 45. panta pirmās daļas 3. un 4. punkta deleģējumam. Savukārt Atkritumu apsaimniekošanas likums nosaka vispārīgus atkritumu radītāju un valdītāju pienākumus ar mērķi aizsargāt vidi, cilvēku dzīvību un veselību, tostarp nodrošināt atkritumu atbilstošu glabāšanu sava īpašuma teritorijā un piedalīties pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā.

Saistošo noteikumu 5.3.apakšpunktā noteiktais paskaidrojums par teritorijas sakopšanu attiecas kā uz piegulošajām, tā arī pārējām teritorijām. Attiecībā uz piegulošajām teritorijām, norādāms, ka Atkritumu apsaimniekošanas likums neregulē jautājumus par piegulošo teritoriju sakopšanu un pašvaldības tiesības šo jautājumu regulēt ir izrietošas no Pašvaldību likuma. Līdz ar to Saistošo noteikuma 5.3.apakšpunkts ir saglabājams, precizējot tā redakciju (no normas svītrojot vārdus "būvgruži" un "atkritumi"), lai saglabātu Saistošo noteikumu 4.1.2. un 4.2.2.apakšpunktā noteiktā pienākuma saturisko skaidrojumu.

[5.] VARAM atzinuma 6.punktā VARAM ir vērsusi pašvaldības uzmanību, ka, realizējot labu praksi, pašvaldība varētu nodrošināt nokritušo un savāktu lapu izvešanu, nosakot nekustamā īpašuma īpašniekiem prasību savāktu lapu kaudzes veidot tādās vietās, kur tas netraucē un neapdraud gājējus un sportlīdzekļus. Saistībā ar minēto, norādāms, ka Ventspils valstspilsētas pašvaldība jau līdz šim iedzīvotājiem ir nodrošinājusi savāktu un maisos salikto lapu centralizētu izvešanu un attiecīgi Saistošo noteikumu IV.nodaļā šāds pašvaldības līdzdalības mehānisms ir saglabāts, līdz ar to VARAM norādījums par citu pašvaldību labo praksi nav pamatots.

[6.] VARAM atzinuma 7.punktā lūgts svītrot Saistošo noteikumu 9.5.apakšpunktu, jo to jau paredz Aizsargjoslu likums, Ceļu satiksmes likums un Ministru kabineta 2015. gada 2.jūnija noteikumi Nr. 279 "Ceļu satiksmes noteikumi". Minētais iebildums nav ņemams vērā, jo VARAM nav norādījusi

konkrētas uzskaitījumā iekļauto normatīvo aktu normas, lai pašvaldībai būtu iespējams gūt pārlicību par VARAM viedokļa pamatotību. Saistošo noteikumu 9.5.apakšpunkts paredz pienākumu publiskās vietās (piemēram, publiski pieejamas privātās teritorijas – lielveikalu stāvlaukumi, ietves, brauktuves) nodrošināt teritoriju un stāvlaukumu iesēdumu un pacēlumu likvidēšanu, inženierkomunikāciju aku un vāku regulēšanu. Šāds pienākums, ņemot vērā praksē pastāvošo problemātiku, ir noteikts, lai nodrošinātu sabiedrības tiesības uz sakoptu un drošu pilsētvidi, saskaņā ar Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 2.punktā noteikto pašvaldības autonomo kompetenci un atbilstoši Pašvaldību likuma 45. panta pirmās daļas 3. punkta deleģējumam.

Ņemot vērā iepriekš minēto, pamatojoties uz Pašvaldību likuma 47.panta sesto daļu, saskaņā ar kuru domei divu mēnešu laikā pēc VARAM atzinuma saņemšanas ir jāpieņem pamatojošs lēmums, ja tā nepiekrīt VARAM atzinumam pilnībā vai kādā tā daļā, kā arī saskaņā ar Ventspils valstspilsētas pašvaldības Likumības komisijas 2024.gada 7.augusta ieteikumu un Finanšu komitejas 2024.gada 15.augusta atzinumu,

Ventspils valstspilsētas pašvaldības dome

nolemj:

Noraidīt Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas 2024.gada 16.jūlija atzinuma Nr.1-18/4517 “Par saistošajiem noteikumiem Nr.12” iebildumus par Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes 2024.gada 20.jūnija saistošo noteikumu Nr.12 4.1.5.apakšpunkta pārskatīšanu un 5.3., 9.5.apakšpunktu svītrošanu.

Domes priekšsēdētājs

J. Vītoļiņš

J.Rasa, 63601198

Jurgis.rasa@ventspils.lv